

А.Р. Безрукова

Викладач кафедри англійської мови

та методики її навчання

Уманський державний педагогічний університет

імені Павла Тичини

НЕВЕРБАЛЬНЕ СПІЛКУВАННЯ НА УРОЦІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Невербальне спілкування часто виявляється більш влучним і ефективнішим ніж словесне спілкування, і може передати сенс краще, ніж слова. Наприклад, посмішка передає наше відчуття набагато простіше, ніж слова. Невербальне спілкування має велике значення в повсякденних взаємодіях людини, і саме це спілкування впливає на невдачу або успіх у особистих та професійних соціальних відносинах [2].

Вчені встановили, що при кожній розмові лише сім відсотків понять виражаються у формі слів. Більша частина інформації передається через складну комбінацію зовнішнього вигляду, постави, руху кінцівок, очей та міміки. З іншого боку, ефект мови тіла діє глибше, ніж усвідомлення адресата, тобто адресат отримує інформацію, не усвідомлюючи цього. Таким чином, люди, які мають здатність використовувати ці навички, мають потенціал для керівництва іншими в певному напрямку для досягнення своїх цілей і саме з цієї причини більшість людських взаємодій включає невербальне спілкування. Мова тіла має силу переносити ставлення і почуття людей до інших людей і в багатьох випадках може бути навіть більш ефективним, ніж усні повідомлення [4].

Належне спілкування між вчителем та учнями є найважливішими вмінням у навчанні. Якщо цей зв'язок добре сформований - освітні цілі будуть реалізовуватися з високою якістю.

Більше половини особистих бесід - невербальні та мова жестів і жести виражають наші почуття і ставлення краще ніж слова. Відзначається суттєвий зв'язок між відповідним та своєчасним вербальним та невербальним спілкуванням вчителя та успіхами студентів та гарною поведінкою [1].

Невербальна комунікація являє собою систему, що складається з ряду функцій, часто використовуваних разом, щоб допомогти у висловлюванні. Основними компонентами системи є: рухи тіла, використання простору для передачі сигналу, торкання, візуальний контакт, використання часу, очікування, паузи, запах, тон голосу, тембр, гучність, швидкість, звукові символи, прикраси, одяг, ювелірні вироби, стрижка, пересування, ходьба [3].

Для навчання невербальної комунікації запропоновано декілька методик:

- Учні обговорюють значення жестів та виразів (продемонстрованих вчителем, з малюнків або з наявних матеріалів). Це особливо ефективно для багатомовних класів;
- учні вивчають прикметники як фізичних, так і емоційних почуттів;
- учні дивляться на відеоматеріал без звуку, обговорюють мову тіла, стосунки, емоції та почуття, потім створюють діалог;
- учні презентують діалог за допомогою жестів та міміки;
- учні складають діалог на основі міміки;
- учні по черзі слухають один одного протягом 30 секунд, використовуючи лише невербальні відповіді.

Структура уроку:

- Коротке повідомлення про невербальне спілкування;
- короткий мозковий штурм, щоб визначити ключові терміни;
- зосередження на жестах за допомогою мультиплікаційних зображень рук або лицьових жестів;

- використання сценарного діалогу;
- студенти створюють діалоги на основі беззвучного перегляду короткого відео кліпу;
- студенти об'єднують вербальне та невербальне спілкування в діалозі [3].

Знання і використання невербального спілкування у вивченні англійської мови спрямоване на усвідомлення учнями природи і значення міміки і жестів. Завданням вчителя є детальне пояснення значення поєднання вербального та невербального спілкування. Такий досвід дозволяє учням краще розуміти співрозмовника та усвідомити природу почуттів та емоцій в спілкуванні.

Література

1. Babelan AS. The correlation between verbal and non-verbal communication and its relationship with the students' academic success. *Journal of School Psychology*. 2012;1: 46–61.
2. Bambaeroo F., Shokrpour N. The impact of the teachers' non-verbal communication on success in teaching / *J Adv Med Educ Prof*. 2017 Apr; 5(2): 51–59.
3. British Council Електронний режим доступу - <https://www.teachingenglish.org.uk/article/non-verbal-communication>
4. Farhangi A. *Human Relationship*. 17th ed. Tehran: Rassa Publishers; 1995. Persian.